

Sankt Pauli kyrka Malmö

55.6031, 13.0144

Sankt Pauli kyrka är speciell med sin sexkantiga form, inspirerad av gamla kristna byggnader från 300-talet efter Kristus. Men kyrkan kunde ha kommit att se annorlunda ut.

Helgo Zettervall ritade det första förslaget till kyrka, en långhuskyrkan med ett västtorn i nygotiks stil, men dennes förslag ansågs för dyrt och istället gick uppdraget till Emil Viktor Langlet, som även bland annat har ritat det Norska Stortinget i Oslo, och en annan kyrka i Malmö - den nu nerlagda Caroli kyrka.

När Sankt Pauli kyrka planerades fanns det endast två kyrkor i Malmö, Sankt Petri och gamla Caroli kyrka, alltså föregångaren till den Caroli kyrka som Langlet senare byggde. Dessa hade namn efter apostlar vilket gjorde att även Sankt Pauli fick sitt namn efter en apostel.

Emil Viktor Langlet inte bara ritade kyrkan. Han bosatte sig i Malmö under byggtiden och ledde byggnadsarbetet.

Av de tolv rundkyrkor Langlet byggde var Sankt Pauli kyrka den största och mest påkostade.

Sankt Pauli kyrka som invigdes den 26 nov 1882 byggdes av gult tegel från Lomma Tegelbruk under ledning av byggmästare C. Mortens. Man byggde kyrkan på stora pålar men eftersom den är byggd på en platsen för en tidigare sjö, Östra Rörsjön sjunker den något lite varje år.

Kyrkan har, förutom ett huvudtorn, 12 småtorn som ska symbolisera Jesus och hans tolv lärjungar. I toppen av huvudtornet finns ett guldkors med en krans som ska påminna om Guds Andes låga och den första pingstdagen. I huvudtornet hänger tre kyrkklockor, alla gjutna 1881 i Stockholm.

Runt hela kyrkorummet finns ett målat förhänge på väggen. Det är där för att påminna om det förhänge som fanns runt Mose stentavlor som israeliterna bar under deras ökenvandring i fyrtio år. På väggarna finns målade stjärnor som symboliserar Kristus. Förut fanns det också bibelcitater under stjärnorna men dessa målades över på 1950-talet.

I taket hänger flera ljuskronor av runda dekorerade mässingsbälten, ritade av arkitekten Theodor Wählin i samband med att kyrkan fick elektricitet 1915.

Altaruppsatsen är målad av konstprofessorn Mårten Eskil Winge och förställer i mitten Kristi förklaring, till vänster Johannes döparen och till höger aposteln Paulus.

I koret ligger en matta komponerad av textilkonstnärinnan Märta Måås-Fjetterström och utförd av medlemmar i kyrkans syförening.

Predikstolen som ritade av Langlet sänktes i slutet av 1950-talet med 70 centimeter.

Kyrkan har sidokapell vars fönster visar scener ur apostlagärningarna, målade på 1950-talet av Ralph Bergholz.

I det högra sidokapellet finns också en minnestavla med namn på de församlingsbor som omkom till sjöss under andra världskriget. Minnestavlan är gjord av en man som var bror till en av de som omkom.

Kororgeln är tillverkad 1967 av Bruno Christensen och Sønner Orgelbyggeri i Tingslev, Danmark och kom på plats i kyrkan 2001.

Huvudorgeln är tillverkad 1967 av A Mårtenssons Orgelfabrik AB i Lund och har en fasad ritad av Thornberg-Roos arkitekter.

Källor:

Webb: Svenska kyrkan Malmö.

Webb: Riksantikvarieämbetets bebyggelseregister.

Pdf: "Sankt Pauli kyrka - kulturhistorisk karaktäristik och bedömning". Lunds stift/jajs arkitekter Kristina Simonsson 2017.